

În anul 2023, românii îl omagiază pe marele compozitor Ciprian Porumbescu. În floarea vieții, la numai 29 de ani a părăsit această lume într-un zbuluciu Anul cultural Ciprian Porumbescu, specific geniului care arde și se stinghe repede ca o sfântă lumânare. A lăsat în urmă peste 200 de lucrări importante și multe altele încă necunoscute. Dacă ar mai fi trăit cel puțin zece ani, precum Eminescu, oare cât de sus ar fi putut înălța frumusețea muzicii? Ultimul tablou De ce tac viorile? din romanul Cânta la Stupca o vioară al scriitorului Constantin Ghiban emoționează prin tragismul trăirilor compozitorului care se balansau între agonie și extraz: Ah, ce-i liniștea aiasta? spuse Ciprian. Nu s-aud buciurile, nu cântă nimeni, Marică? Ștefane, tătuță (...) chemați-i, chemați-i (...) toți mi-au fost dragi (...) pe toți i-am iubit ca pe sufletul meu (...) De ce tac viorile? ... să cânte cu veselie (...) Tătuță, vioara, unde-i vioara? ... bade Bibule, mai zi-mi odată Balada. (...) Tătuță, Marică ... vegheați să nu mi se piardă cântecele.

Ele trebuie să trăiască ... le las oamenilor... poporului nostru. (pag. 352, 355, 356). Și iată că după 140 de ani de la trecerea întru Spirit a marelui compozitor Ciprian Porumbescu (6 iunie 1883), cu adevărat muzica lui nu a fost uitată. Ea a rămas vie în inima românilor. Stupcanii nu l-au uitat pe Domnișorul Ciprian. Cum ar fi putut când trupul său sfințește aceste locuri! Toată Bucovina de aici și cea din nord îl elogiază, precum toți românii din țară și de dincolo de Prut, cât și cei din diaspora. Muzica lui a ajuns departe. Este cunoscută în toată lumea. Cu atât mai mult în aceste zile de început de iunie când se desfășoară o paletă largă de manifestări culturale dedicate geniului muzicii de la Stupca, localitate care îi poartă cu cinste numele.

Aș putea spune că la mormântul din Stupca lui dragă s-a adunat multă lume, nu numai din localitățile județului Suceava, cât și din toate colțurile țării, ca la un pelerinaj. Toți îmbrăcați în haine de sărbătoare, adică în frumoasele costume populare, cu steaguri tricolore mai mici sau mai mari, spre a-i îndeplini parcă dorința, din Cântecul tricolorului: Iar când fraților m-oi duce/ De la voi ș-o fi să mor,/ Pe mormânt atunci să-mi puneți/ Mândrul nostru tricolor. Și de atunci n-a lipsit niciodată eșarfa tricoloră de pe cruce, nici steagul tricolor. Impresionante au fost grupurile de tineri care au intrat în localitate cu autovehiculele personale sau autocare și aveau arborate la geamuri Mândrul nostru tricolor.

Au coborât din ele cântând frumoasele cântece patriotice ale lui Ciprian, ca pe vremea Arboroasei. Au depus coroane și au aprins lumânări la mormântul compozitorului, cât și la celelalte morminte ale familiei Porumbescu. Stupca a fost în sărbătoare așa cum poate nu a mai fost vreodată! Balada lui

Ciprian răsuna cu duioșie, încântând sufletele vizitatorilor. Atât Casa Memorială cât și muzeul au fost neîncăpătoare! Chiar și parcul din fața muzeului era arhiplin, să nu mai zicem de centrul comunei și tot drumul dinspre biserică spre primărie. În această atmosferă vibrantă s-a ținut și slujba arhierescă de pomenire, cu un sobor de peste 30 de preoți de la Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților.

Episcopul vicar PS Damaschin Dorneanu a ținut un cuvând de binecuvântare și a mulțumit tuturor credincioșilor prezenți care l-au pomenit și s-au rugat pentru pacea sufletului marelui compozitor și teolog și pentru întreaga familie a acestuia. Dar marea surpriză a fost realizată de către un număr impresionant de copii și tineri de la Centru Cultural Bucovina din Suceava. Un grup de 140 - reprezentând 140 de ani de la trecerea la cele veșnice a marelui compozitor și un alt grup de 30, în total 170 - reprezentând 170 de ani de la naștere. Aceștia, după slujbă, au interpretat la vioară, toți odată, Balada lui Ciprian Porumbescu. Cei care au încăput au înconjurat mormântul, alții au stat în partea laterală și în fața bisericii, și cei mai mulți s-au aflat pe drumul dintre biserică și muzeu. Alți tineri îmbrăcați tot în costume populare bucovinene au fluturat în continuu steagurile tricolore. Va rămâne în istorie că la Stupca, unde cândva cânta o vioară, copiii - suflet din sufletul neamului, au cântat și au vibrat odată cu sufletul lui Ciprian, la 170 de viori! Impresionant! Iată că se mai întâmplă și lucruri mărețe în țara noastră!

Iată că sunt semne că neamul nostru - cel asuprit de veacuri, nu moare! La noi încă se mai cântă la vioară! Mai mult chiar, uniți în cuget și simțire, la 170 de viori! Spuneam că s-au desfășurat multe activități culturale la Stupca. Și reprezentanții bisericii ortodoxe române, prin IPS Calinic, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, a conferit distincția Crucea Bucovinei următoarelor personalități: preot paroh Leonte Galeș din Stupca; Stanca Scholtz Cionca, stră-strănepoata compozitorului; Vlad Rădescu, actorul care l-a interpretat pe Ciprian Porumbescu în filmul Ciprian Porumbescu; Irina Loredana Stănculescu, consul general al României la Cernăuți; Emil Havriliuc, fost director al Ansamblului Artistic Ciprian Porumbescu din Suceava și Gheorghe Flutur, președintele Consiliului județean Suceava.

Din program nu a lipsit Corala Ciprian Porumbescu a Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților; Opereta Crai Nou în interpretarea artiștilor de la Centrul Cultural Bucovina Suceava; Caravana filmului Ciprian Porumbescu, sub regia lui Gheorghe Vitanidis, lansat în anul 1972. În rolul principal actorul Vlad Rădescu. După cum probabil se știe, marele actor Vlad Rădescu, de câțiva ani, este cetățean de onoare al Comunei Ciprian Porumbescu, iar acum, la peste cincizeci de ani de la interpretarea acestui rol care l-a consacrat, a mai avut parte de o mare bucurie. Primarul Dumitru Nimițean a reușit să finalizeze construcția centrului cultural din comună - o clădire mare și modernă, exact în Anul cultural Ciprian Porumbescu. În semn de înaltă considerație și prețuire, i-a dat numele Centrul Cultural Vlad Rădescu. În trei iunie a.c., a avut loc sfințirea acestui lăcaș, de către preoții comunei Leonte Galeș și Adrian Niga.

Tot atunci au urcat pe scenă invitații, reprezentanți de seamă ai culturii române. Printre aceștia au fost cetățenii de onoare ai comunei: Vlad Rădescu, Mihai Pânzaru, Maria Sturdza Clopotaru și Constantin Logigan. Scriitorii: Adrian Lesenciuc - descendentul familiei Golembiovshi/Porumbescu, autor al romanului biografic Balada - dedicat lui Ciprian Porumbescu și a volumului Opera uitată - Iraclie Porumbescu și revoluțiile - dedicat părintelui Iraclie; Viorel Martin și Gabriela Gîrmacea. Au mai fost invitați și Vasile Pohoanță de la radio Iași, preotul Vasile Mihailă, Mihai Vărzari și Radu Pentiu. În fața unui public numeros, aceștia au vorbit despre activitatea pe care o desfășoară fiecare în domeniul său, dar s-a pus accentul și pe ceea ce au reușit să creeze în vederea promovării personalității marelui compozitor, a cunoașterii vieții și operei acestuia, pe importanța pe care o reprezintă acesta pentru tinerele vârstare, care trebuie să-și cunoască și să-și respecte valorile și să mențină vie unitatea națională; pe importanța pentru promovarea Comunei Ciprian Porumbescu, pe cunoașterea și dezvoltarea acesteia pentru atragerea vizitatorilor dornici să asculte Balada la ea

acasă.

În semn de respect și prețuire, domnul Primar Dumitru Nimițean le-a oferit diplome aniversare și câte o sticlă cu vin sub formă de vioară, prinsă cu panglică tricolor. Vrând să mulțumească pe toată lumea din comună, la ceas de sărbătoare, domnul primar a invitat pe scenă, drept exemple de urmat, câteva cupluri de cetățeni care au aniversat cincizeci de ani de căsătorie. Toți erau îmbrăcați în frumoasele costume populare bucovinene. Pe lângă felicitări și diplome, au primit și celebrele sticle cu vin sub formă de vioară, dar și o simbolică sumă de bani din partea Primăriei și a Consiliului Local Ciprian Porumbescu. Printre ei a fost și doamna Stanca Moldovan - fosta directoare a școlii gimnaziale, unde a activat aproape treizeci și cinci de ani. Copiii - fala și viitorul neamului, au avut momentul lor artistic pe scenă.

Au cântat cântece patriotice și au dansat după muzica lui Ciprian Porumbescu. Au mai avut și un moment coregrafic foarte frumos, simbolizând importanța tricolorului românesc. Evident că și cadrele didactice ale școlii gimnaziale din comună în frunte cu doamna directoare Loredana Vărzari, au alcătuit un grup coral impresionant, cu piesele: Tatăl nostru, Trei culori și un fragment din Opereta Crai Nou. Și cum în Bucovina nu se poate încheia un eveniment fără muzică tradițională, au fost prezente pe scenă: Grupul folcloric Obcina Stânișoarei din Mălini Suceava și interpretul stupcan Călin Brăteanu.

Fanfara Brazii Bucovinei a început cântarea pe scenă, dar când atmosfera s-a încins, au ieșit cu toții în fața centrului cultural unde au cântat cu frenezie și stupcanii au întins hora mare până la miezul nopții. Cam asta este Stupca, Bucovina, România - pe care am văzut-o și simțit-o până la lacrimi, în ceas de mare sărbătoare. Oameni frumoși, veseli, harnici și ospitalieri. Da, emoția a fost coplesitoare! Pentru toate acestea, le mulțumesc stupcanilor, în special primului gospodar al comunei pentru invitație. Le doresc tuturor o viață frumoasă cu multe bucurii și împliniri. A consemnat Maria Sturdza Clopotaru, din neamul stupcanilor.

Maria Sturdza Clopotaru